Karındaşım

OĞUZ HAN

(Aptullah Ziya KOZANOĞLU'nun romanı)

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

Sayı: 2

50 Krş.

GULYABANİ

ÇİZGİDİYARI

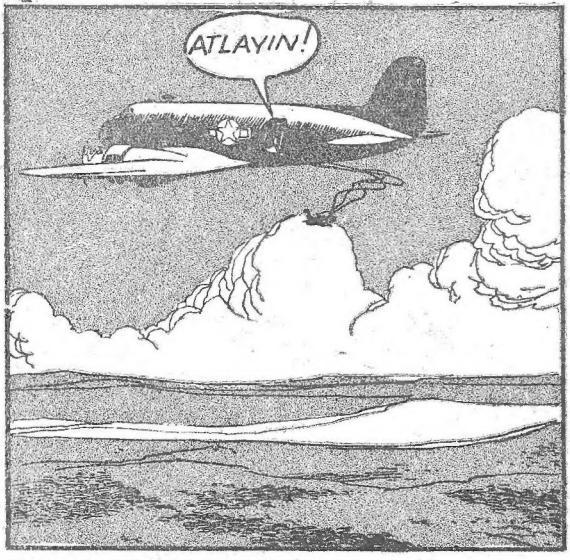

Kahraman Teğmen

2

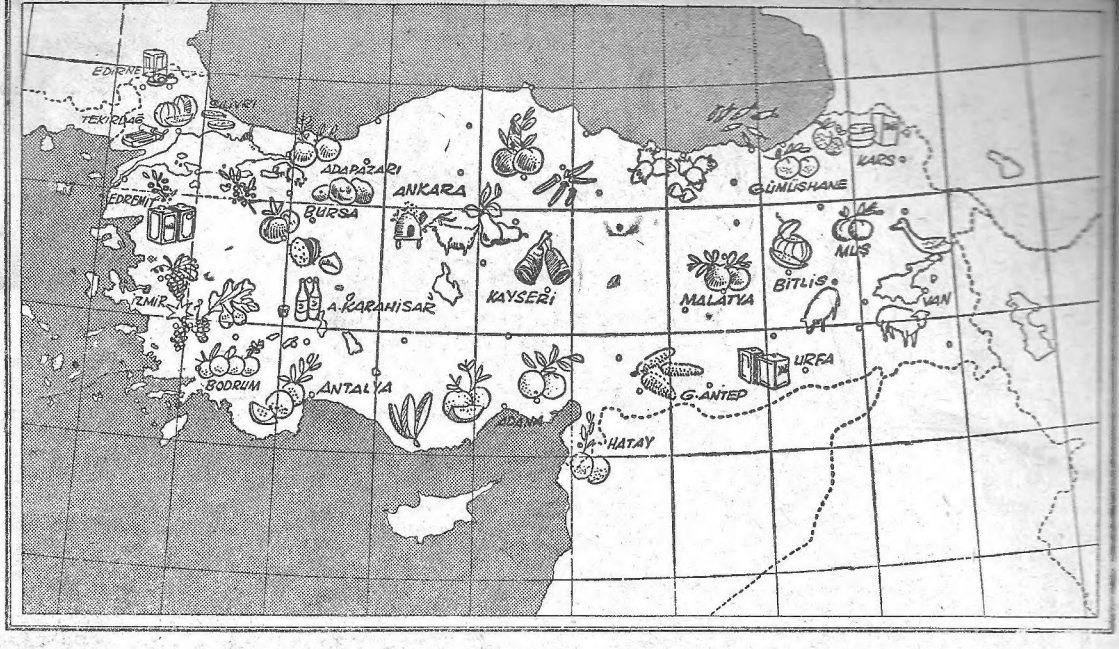

Yurdumuzu Geziyoruz

BU HAFTA sizi şehir şehir bütün Türkiye'de bir ziyafet gezisine çıkarıyoruz.

İsterseniz Trakya'dan başlıyalım: Kahraman sınır şehrimiz güzel Edirne'deyiz. İstanbulun alınmasından önce Osmanlı devletinin başkenti olan bu şehirde yalnız güzel camiler, şirin manzaralar görmiyeceksiniz. Edirne'nin meşhur yağlı beyaz peynirlerinden ve nefis kaymağından da yiyeceksiniz.

Edirne'den sonra Silivri'ye gidelim. Silivri'nin yoğurdu haklı bir şöhrete ermiştir. Tekirdağ'da kavun, karpuz var. Oradan Gelibolu'ya kadar gidip dünyanın en lezzetli sardalya balıklarından yemelisiniz!

Artık Anadolu yakasına geçiyoruz:

Sapanca'da elma, Değirmendere'de fındık, Tirilye'de zeytin yiyeceksiniz. Ayvalık'tan ve Edremit'ten de zeytinyağı alırız. Oradan Manisa'ya ve İzmir'e kadar uzanıp bol bol üzüm ve incir yersiniz. Ayni şeyleri Aydın'da da bulacak ve hangisinin meyvaları daha güzel, seçemiyeceksiniz.

Zamanında Bodrum'a gidip mandalina, Antalya'da da portakal yemek büyük bir zevktir.

Karnınız doydu mu?

Benim doymadı! Adapazarı'nda güzel patatesler var. Bursa'nın şeftalilerini, sularını höpürdete höpürdete yiyiniz. Kestanelerini de ister suda pişirin, ister kebap yapın, ister şekeremesini yapın.

Fazla tokluk hissederseniz Karahisar'da maden suyu içersiniz; yedikleriniz çabucak erir.

Oradan Bolu'nun Abant gölüne kadar uzanır, alabalık yeriz. Ankara'da bal ve armut dolu.

Amasya'da bamya ve elma, Kayseri'de mis kokulu pastırma var. Mersin'de muz ve portakal yersiniz. İsterseniz Adana'da ve Hatay'da da portakal dolu.

Ordu'nun, Giresun'un fındıkları nefistir. Trabzon'da hamsi balığı yeriz. Rize portakallarından tadarız. Gümüşhane'de elma toplarız. Kars'tan da evimize yağ ve kaşar peyniri getiririz.

Van'da, Bitlis'te, Karaköse'de çok güzel kebaplar yiyeceğiz. Diyarbakır'ın kocaman karpuzlarını kütür kütür keseceğiz. Malatya'da kayısı toplıyacağız. Trabzon'da yahut Kars'ta yemeklik yağ almayı unutanlar Urfa'dan alabilirler.

Oradan Gaziantep'e uğrar, ceplerimizi bol bol Antep fıstığı ile doldururuz. Evimize dönünceye kadar çıtır çıtır kırıp yeriz.

Güzel yurdumuz hakiki bir cennettir. Bolluk ve varlık ülkesidir. Onu nasıl sevmeyiz?

Sevgili
ÇOCUK HAFTASI
Okuyucuları

Baskı adedimizin yüksek oluşundan dolayı, ilk sayımızı, bazı yerlere dikiş yapmadan vermek mecburiyetinde kaldık. Bir kısmı da, tamamen kurumadan piyasaya çıktı. Elimizde olmayan bu mahzurlar için sevgili okuyucularımızdan özür dileriz.

Buna rağmen ilk sayımız, umduğumuzdan büyük bir alâka ve sevgi ile karşılandı. Bizi gerek mektupla, gerek matbaamıza kadar gelerek tebrik eden, başarılar dileyen okuyucularımıza ayrı ayrı teşekkürler ederiz.

33 yıldanberi daima en iyi, en faydalı kitapları ve mecmuaları sunmuş olan TÜRKİYE YAYINEVİ, sizlerden alacağı kuvvetle, her zaman bir evvelkinden daha güzel bir mecmua vermeğe, sizlere daha lâyık olmağa çalışacaktır

Hoşçakalın sevgili okuyucular

Karındaşım OĞUZ HAN

BÜYÜK TÜRK ROMANI - 2 -

Yazan: Aptullah Ziya KOZANOĞLU

GEÇEN SAYININ ÖZETİ

Doğan bir gün ormanda gezerken Oğuz Han'a rastlar ve onunla arkadaş olur. Oğuz Han, Yeşil Canavarı aradığını söyler. İkisi bir olup canavarı avlamağa karar verirler.

KENDİSİNİ ilk görüşte değil bir canavarı, bir avulu, bir ulusu bile önüne katıp yenecek değerde bir Kaan olacağını söylemekle nekadar eyi görüşlü olduğum meydana çıktı.

Bu büyük avdan sonra bundan daha zorlu nice savaşlara girdik, her biri bir avula bedel nice yeğitlerin belini çökerttik, fakat her kavgada Oğuz Han başka bir yol ve uğraş düzeni kurdu, daha kavgaya girmeden yağının nasıl yenileceğini kafasında çizer, yağının güçsüz veya zorlu yerlerini ölçer, ondan sonra yağıya en güçsüz yerinden bütün gücü ile yüklenir ve yenerdi. Onun size anlatacağım uğraşlarında yenilmek diye bir şey olmadı ve olamazdı da.

Hemen oracıkta pınar içinde serinlettiğim sarı eriklerden bir kaçını avuçlayıp avurdunu doldurduktan sonra:

— Bak Doğan karındaşım, dedi. Bu Yeşilcanavarı sen veya ben görmediğimize, Kara orman içinden de bu donguzun çıkıp bize karşı gelmiyeceğine göre savaş yerini ve savaş düzenini yalnız canavarın tasarladığı gibi uğraşa girersek bu cengi başlamadan kaybetmiş sayılırız. Bir cengi kazanmak istersen yağını senin seçtiğin alanda, senin düzenlediğin biçimde savaşa zorlamalısın. Bizden önce Yeşilcanavarı bir hayvan sayarak, akılsız canavarın tuzağına düşenler bu bakımdan bu uğraşları kaybettiler. Söyle bakalım, bu canavarı bizim istediğimiz alana getirmek, döğüş biçimini öğrenmek için tedbir nedir?

— Şu sorgunla iki şey belli oldu, dedim. Sen elbette büyük bir Kaan olacaksın, önce başkalarının düşüncesini küçüksemiyorsun, sonra bilmediğin yağına, görmediğin alanda karşı çıkmayorsun. Sana inanmıştım, şimdi iman ediyorum. Sen elbette daha eyi bilirsin. Yeşilcanavarı getirmek için ormanın içinde üç yere bir geyik, bir ayı, bir kurt bağlayalım, bakalım canavar hangisini dişine göre bulacak? Hangisi onun için daha zorlu ve iç açıcı bulunacak ve sonunda görelim ki, kurt gibi çenesi mi, arslan gibi pençeleri mi, buğa gibi boynuzları mı kuvvetli.

Oğuz Tekin arkamı sıvadı. Beni beğendiğini belirtti. Oysaki asıl ana tuzak onun kafasından çıkmıştı. Ben onun kafasından geçenleri dillendiriyordum.

Çocuk denecek yaşta iki delikanlı, gündüz gözü ile Kara Ormana girip üç ayrı yere, üç tuzak kurduk. Bir ağaca bir ayı, bir ağaca bir kurt, bir ağaca da bir ceylân bağladık. Bu işler bitince Oğuz Tekin'e:

— Biz hangi avın başında duracağız? diye sordum.

O, kafasında binbir düşünce:

— Biz hiç birinin başında durmayacağız Doğan, dedi. Eyi bir Hakan bölüklerin ve tümenlerin başında bulunmaz. Sen de ille benim büyük bir hakan olmamı aklına koyduğuna göre, ben ne bölük, ne tümen başıyım. Ben ulusa yol gösteren bir başbuğ olacağım. Benim yerim baştadır. Biz üç yerin ortasında duracak Canavarın saldırışını bekleyeceğiz.

Gece ikimiz de ayrı iki selvi ağacının üstüne yerleştik, o da ben de yay, ok, kargı, kılınç, pıçak tam düzen donanmıştık. Kalkanlarımız bile arkamıza asılı duruyordu. Gece ile birlikte ormana zifir bir karanlık çöktü. Gündüz dahi insanın önünü zor söktüğü Karaormanın üstüne sanki kara bir çul kapandı. Nefes bile zor alıyorduk. Hiç kıpırdamadan böylece bekleştik. Gece yarısından

Ormanda yangın çıkmış gibi tekmil hayvanlar kaçışıyordu...

sonra, ormanın içinde tek tük ötüşen kuşlar ve çakallar, hep bir ağızdan bağrışmaya, kanat çırpmağa, ulumağa başladılar. Ormanda yangın çıkmış gibi tekmil hayvanlar kaçışıyor, bu kaçış ormanın içini kulakları sağır eden korkunç bir gürültü ile kaplıyordu.

Kulaklarımız, bu seslerden uğuldarken birden bütün bu sesleri bastıran bir çığlık duyduk. Bu çığlık, ceylânı bağladığımız yönden geliyordu.

— Ceylân gidiyor Oğuz, diye seslendim.

O, gene omursamaz sesi ile:

— Koy gitsin, dedi. Yalnız bakalım, bir ceylân kaç vakitte gidiyor say.

Yüze kadar saymama kalmadan ceylâncığın çığlıkları kesildi. Tekrar orman içinde kaçışan hayvanların ayak sesleri ve ulumalarını dinledik.

Bir çağ geçti. Bu sefer bir kurt uluması duyduk ki insan oğlunun bu ulumayı duyup da ödünün kopmaması için yüreğinin taştan olması gerekti.

— Kurt gidiyor Oğuz, diye seslendim.

O, gene omursamaz sesi ile:

— Koy gitsin, dedi. Sen bak bakalım bir kurt kaç vakitte gidiyor?

Bu sefer kurdun uluması, çığlıkları, yerlerde depreşen beş on hayvanın ayak seslerini andırır, hışırtılar iki yüze kadar saymama yetti. Kurt da ceylân gibi Yeşilcanavarın karnına indi. Ormanın o korkunç kaçışma ve yürek paralayıcı çığlıkları yeniden kulaklarımızı doldurdu. Bekledik, gecenin ayazı kemiklerime işlemeğe başlamıştı.

— Üşüyor musun Oğuz? diye seslendim.

— Evet, dedi. Yarın gece yanımıza kımız alalım, ısınırız.

Bu sözler daha bitmeden, ayıyı bağladığımız yönden öyle bir homurtu esti ki, ormanda korkudan sinen, hayvanları bile sığınaklarından dışarı uğrattı. Fakat bu kaçışı ve bu hayvancıkların sesini duyacak gibi değildik. Ayı ile, Yeşilcanavarın uğraşı tam üç bin sayıncaya kadar sürdü, fakat bu gez yalnız ayının değil, demirci görüğünden çıkan ıslıkları andırır canavarın soluklarını da duyduk. Ben tüm kulak kesilmiş, gözlerimle göremediğim bu kavgayı kulaklarımdaki seslerle yaşamağa çalışıyordum.

Oğuz Tekin:

— Yat uyu, olduğun yerde Doğan, diye seslendi. Ayının da işi bitti. Gün doğsun bakalım neler göreceğiz?

— Canavar sandığımızdan zorlu değil mi? diye sordum... Bir solukta üç hayvanı temizledi.

Oğuz Tekin umursamaz bir sesle:

— Ne de olsa hayvan, dedi. Düşünen ve gören bir insanoğluna bir hayvan, canavar değil, volkan bile olsa karşı duramaz. Yarın işi bitik senin canavarın.

O, canavarın işinin nasıl bitirileceğini aklına koymuştu gayrı.

III

Bu fasıl Oğuz Han'ın, Yeşilcanavarı nasıl bastığını bildirir.

Bir yağı ile çarpışacak ise Oğuz Han bu savaşın bitimine kadar başka hiç bir şeyle gönül ve kafasını ilgilendirmez, bütün gücü ile başaracağı cengi kafasında düzene kor, yağının kendi baskısı altında nasıl toplanacağını, kendisini nasıl koruyup saldıracağını da ölçüye koyar, kavga başlayınca da yağısını en çürük yerinden vurur, toz edip, yer yüzünden adını, şanını siler, süpürürdü.

Ormandaki, ayaza, yarasaların, kaçışan kuşların hışırtılarına, arada bir yakaladığı farelerin ölüm çığlıkları arasında kanını emmeğe uğraşan baykuşların insanın tüylerini dikenleştiren sevinç sesleri arasında ne kadar uyunabilirse ben de okadar uyuyabildim.

Gün doğarken, ormanın içinde yeni bir yaşamak kavgası başladı. Sabah yemeğini araştırmağa çıkan yırtıcı hayvanlar, ceylân, geyik, tavşan gibi kaçmaktan başka kendilerini koruyacak pençesi bulunmayan yalabuk hayvancıkları kovalama işine giriştiler. Kuş çığlıkları ile, arslan homurtuları, kanat hışırtıları ile ayak sesleri yer değiştirdiler.

Oğuz Han:

— Duyuyor musun Doğan? dedi. Ormanda savaş gece gündüz aralıksız sürüp gidiyor, kaçanlar ve kovalayanlar. Yenenler ve yenilenler. Yabancıların seni yemesini istemiyorsan güçlü, zorlu, her çağda tetik ve uyanık duracaksın, acun büyük bir av ormanına benzer, avlanamayanı avlarlar.

Oğuz Han'ın büyüklüğüne inanmış olmakla beraber:

— Eyi söylersin Oğuz Tekin amma, onlar hayvan, dedim.

— İnsanların öğünmesine aldanma, insanlar, kavgada hayvanların yüzünü kızartacak kadar yabanidirler.

Sonra ağaçtan yere kayarken:

— Gel Doğan, dedi. Senin canavarın savaş gücünü ve düzenini ölçelim.

Orman içinde ilerledik. Önce geyiği bağladığımız yere geldik. Yoksul hayvancağızın tozu bile kalmamıştı. Yerde ezilmiş otlar, kırılmış dal parçaları vardı. Oğuz Han bunları gözden geçirdi. Geyiği bağladığımız ağacın yanına gitti, kendi boyu ile ağacın gövdesini yapıştırıp ölçtü.

— Anladın değil mi Doğan? dedi. Canavar ormanın sol köşesinden gelmiş, geyik canavardan okadar çok korkmuş ki, ayakları tutmaz olmuş, kaçmak aklından geçmemiş, canavar, aslandan yüksek, katırdan kısa boylu, ayakları kırk ayak gibi.

Hiç sesimi çıkarmadım. Onun av kokusu sezme değeri benimkine benzemiyordu.

Kurdu bağladığımız yere geldik, burada da otlar çiğnenmiş, dallar kırılmıştı. Oğuz Han tekrar ölçtü, biçti. Kalktık, ayının bağlandığı yere geldik. Burada, ezilen otlar, kırılan dallar daha zorlu idi. Yeniden ölçtü, biçti:

(Devamı gelecek sayıda)

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 2 CİLT: 1

4 Haziran 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:

CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:

OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:

TÜRKİYE YAYINEVİ

Ankara Caddesi No. 36

İstanbul

Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:

TÜRKİYE BASIMEVİ

İç mecmua: APA Ofset

Sayısı: 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

TÜRKİYE YAYINEVİ

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ..

İmtihandan Korkmayınız !

YAZAN: SADIK ÖVET

ACABA bugünlerde neler yapıyorsunuz? Biliyorum; tatile girdik diye seviniyorsunuz. Yorgunluklarınızı çıkaracaksınız. Anneleriniz, babalarınız, hattâ tanıdıklarınız sizi tebrik edecek, sınıf geçtiğinizi öğrenince hediyeler verecekler. Tabiî hakkınız. Hediye işinde titiz olun. Başarınıza karşı birşey yapacaklarsa hatırınıza evvelâ kitap gelsin, dergi gelsin. Çünkü bunlar sizlere daima yardımcı olacaklardır.

Fakat düşünün ki, şimdi birçok arkadaşlarınız heyecanlı ve düşünceli günler geçiriyorlar. Uykuları bile kaçıyor. Çünkü imtihan oluyorlar. Ah bu imtihan, hepimizin başından geçmedi mi? Rüyalarımıza girmedi mi? Hiç birşeyden yılmayan, her işte istediğini yapan, tarihe ün salmış meşhur adamlar bile bundan ne kadar korkarlardı. Napolyon Bonapart'ı işittiniz, okudunuz, belki filmlerini bile görmüşsünüzdür. O çatık kaşlı, herkese emir veren generale savaş esnasında telâşla bir haber verilince:

— Beni imtihana çağırıyorsunuz, sandım. Çok korktum, demiş.

Bakın ben sizlere bazı öğütler vereceğim. Eğer bunları yaparsanız imtihan işi çok kolaşlaşacak, size cesaret ve güven verecek.

Kitaplarınızı, nasıl hoşunuza giden yemeği iştah ile yiyorsanız, güzel bir çiçeği arzu ile kokluyorsanız, çok sevdiğiniz bir insanı hevesle karşılıyorsanız öyle kabul edin, öyle okuyun. Bu okuma işi baştan savma ve zoraki olmasın. Daha doğrusu kitaplarınızı CANLA, BAŞLA ve DİNLENEREK okuyun.

Ders konularının bazı yerlerini biliyorum, buna lüzum yok, bana sormazlar demeyin. Konuları BAŞTAN SONUNA KADAR GÖZDEN GEÇİRİN. Çalışmalarınızda bu da çok mühimdir.

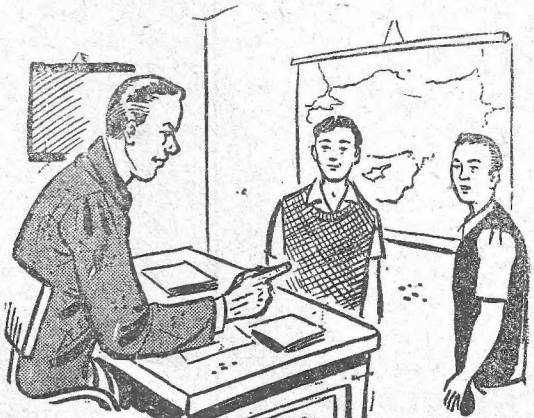

İkişer ikişer imtihana giren öğrencilerden birine kışı uyku ile geçiren hayvanlardan birini sormuşlar. Çocuk düşünürken, yanındaki arkadaşı: «Bir şey at» deyince, talebe:

— At efendim, demiş.

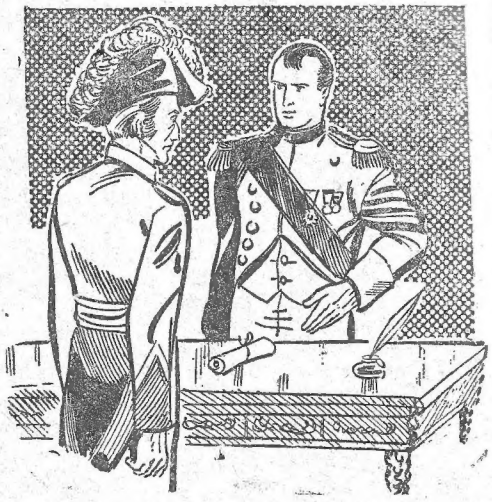

Napolyon'un bile imtihandan korktuğu malûmdur. Bir savaş esnasında, kendisine telâşlı bir haber getiren subayına.

— Beni imtihana çağırıyorsunuz sandım, demişti.

Bir fıkra hatırıma geldi.

İkişer ikişer imtihana giren öğrencilerden birisine kışı uyku ile geçiren hayvanlardan birini sormuşlar. Çocuk düşünmüş, yutkunmuş, şaka değil imtihan bu. Öğretmenlerin birbirlerile konuştukları bir sırada yanındaki arkadaşı:

— Ne düşünüyorsun bir şey at demiş.

Soruya cevap verecek olan sanki istenilen bu imiş gibi:

— At efendim, demiş.

Yine imtihana hazırlanırken konulardan notlar alın, tarihler çıkarın. DERSİ TEKRAR TEKRAR OKUYUN.

Bir sınıfta bakmışlar, arkadaşlardan biri kendi kendine söyleniyor, ara sıra da bir elini sinek kovar gibi sallıyor. Merak etmişler, sormuşlar:

— Ara sıra konuşuyorsun, bazen elini sallıyorsun.

Arkadaşlar demiş ki:

— Kendi kendime konuşurken bilmediklerimi söylüyorum, bildiklerime de elimle geeeç diyorum.

Dersleri mümkünse ARKADAŞLARINIZLA BERABER ÇALIŞIN.

Sevgili çocuklar, sizlere yeni bir üst sınıf veya diploma, daha önemlisi gurur ve güven kazandıracak olan imtihanlardan korkmayın, çekinmeyin. Hepinize başarılar dilerim.

MERAKLI Bahisler

TİMSAH

Timsah kertenkeleye benzer. Et yer. Sürünen bir su hayvanıdır. Eski Mısırlılar bu yapılışı çirkin hayvandan çok korktukları için ona tapınırlardı.

Bugün ise Hindistan'ın bazı yerlerinde de bu hayvana korkudan ötürü dinsel bir mutluluk gösterilmekte ve ona tapılmaktadır.

Bu korkunç hayvan, bu çirkin yapılı canavar, yalnız balık, kuş, köpek, kedi ve midilli cinsinden küçük atları ve daha pek çok hayvanları kolayca yediği gibi hemcinslerini de yemekten çekinmez.

Timsahların fazla bulunduğu medarî bölgelerde serinlemek için suya girenlerin kolundan bacağından tutarak yok ettiği çok, pek çok görülmüştür.

Hint timsahı 9 - 10 metre boyunda ve timsah soyunun en büyüğüdür.

Bütün timsahlar yumurtlarlar. Yumurtalar kalın bir kabuk ile muhafaza edilmiştir. Ve her yumurtanın büyüklüğü bizim bildiğimiz tavuk yumurtası büyüklüğündedir.

Timsahlar bu yumurtaların 30-60 kadarını nehir kıyısına yakın yerlerde kum veya çamur içine gömerler. Yumurta kumun içinden 20 santim uzunluğunda yavru timsahlar çıkar. Çabuk büyüyen bu hayvanlar 3 - 6 metre uzunluğunda vücutleri tırnak maddesinden yapılmış pullarla örtülü bir canavar haline gelirler.

Bilginler bu timsahların iki asır hattâ daha fazla yaşadıklarını hesap etmişlerdir.

Timsahlar sert derileri için avlanırlar. Bundan (Krokodil derisi) adı verilen makbul bir deri elde edilir.

Timsahın 9 nevi vardır. Bu neviler dişlerinin tertibatı üzerine ayrılırlar.

ATALAR SÖZÜ

— Bu sözler, yüz yıllardanberi söylenegelen ve çoğu defa (Darbı-Mesel denilen denenmiş eski bilgin sözleri, şairlerin unutulmayan şiir parçalarıdır.

ATA = Baba, büyük baba, babaların babası anlamında kullanılır. İşte bunun içindir ki, Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya ATATÜRK denildi. Onun da sözleri birer (Ata Sözü) dür; işte bir tanesi:

Hayatta en hakiki mürşit ilimdir

Bu söz (Üniversite) denilen en büyük okulun Ankara'daki bir binası alnına kocaman harflerle yazılmıştır. Anlamı: Denenmiş ve yanılmaz olan bilimdir ki, en büyük mürşit, yani irşat edici, aklı başa getirici, doğru yolu göstericidir. Atatürk'ün bize demek istediği, şudur: Asıl Ata sözü, her devirde dinlenmesi doğru ve gerekli olan en büyük söz ilmin, bilimin sözüdür.

Ay Alioğlu

BİLGİ KÖŞESİ

Lâstik Nasıl Yapılır?

LÂSTİK, Amazon mıntıkasının yabanî lâstik ağaçları medeniyet dünyasından pek uzakta kalan bataklık ormanlarında yetişir. Bunlar arasında boyu 18 metreyi geçenleri vardır. Bundan başka şimali Meksika'nın kurak ovalarında yetişen bir nevi çalılardan lâstik çıkarılmaktadır. Bunların en önemlileri Hevea ve Castilloa ağaçlarıdır. Bu ağaçlar mütemadiyen gövdelerinden yapışkan ve koyu bir su akıtırlar.

Fakat ağaçlardan bu suyu almak için çeşit çeşit usuller vardır.

Eski zamanlarda yerliler ağaca V şeklinde oluklar açarlar ve bu olukların altına getirilen bakraçlarla bu koyu ve yapışkan suyu toplarlardı. Fakat bu şekil ağaçları öldürüyordu. Bugün balık kılçığı denilen bir usul kullanılmaktadır. Cenubi Amerika'da üstüvane şeklinde gayet kaba bir fırınla bu işi görürler. Bu fırının altında ateş yakarlar. Ateş tam bol ve sıcaklığını bütün gücüyle duyuracak bir hale gelince birtakım çam kozalakları atarak, koyu, siyah ve yağlı bir duman elde ederler.

Bakracı duman içine asıp ağaçlardan alınan ve süte benzeyen lâstik sütünü bunun içine koyarlar. Ve karıştırmağa başlarlar. Süt karıştırıldıkça üzerinde hafif bir lâstik tabakası peydah olur. Bu karıştırma işine devam edilince kaşıkların süt içinde gittikçe güç dönmeğe başladığı görülür. Bu lâstiğin artık meydana geldiğine alâmettir.

Bu lüstik parçası bakracın içinden alınarak sırıklara asılır. Yahut sırığın iki ucunu yere gömülmüş olan iki ağaç çatala oturttuktan sonra top çevirilir ve bu çevrilen sırıktaki lâstik parçalarının üzerine süt dökülür. Süt döküldükçe sırıktaki lâstiğin gittikçe büyüyerek, genişleyerek çoğaldığı göze çarpar. Top haline gelir.

Bu toplar çubuklar halinde kesilir. İşte bu ham lâstiktir.

Görüyorsunuz ya, elinizde defterinizi sildiğiniz, otomobillerde gördüğünüz, çorabınıza taktığınız lâstik böyle toplanır, böyle yapılır.

Mimar Sinan'ın Ölmez Eseri

Süleymaniye Camii

401 yıl önce 7 Haziranda açılmıştı

7 HAZİRAN 1557 de dünyanın en büyük ve muhteşem camilerinden biri olan Süleymaniye kapılarını müslümanlara açmış ve İstanbul halkı akın akın oraya koşmuştu.

O tarihte Türk ulusunun büyüğü olan ve Osmanoğullarında on ikinci Padişah olarak gelen Kanunî Sultan Süleyman yeryüzünde onaltıncı yılın da en büyük adamı ve en ünlüsüydü.

İmparatorluk öyle bir güce erişmişti ki krallar titriyor, milletler derin bir hayranlık ve korku içinde siniyordu. Böyle bir hükümdara dünyada eşi bulunmayan bir cami lâzımdı.

Yavuzun oğlu talihli bir insandı. Elinde Sinan gibi bir mimar bulunuyordu. Ona fikrini ve istediğini söyledi. 13 Haziran 1550 yılında Sinan plânlarını hazırlamış ve Şeyhülislam Ebüssüud Efendi ilk harcı koymuş ve böylece Kanunu'nin önünde Süleymaniye'nin temeli atılmıştı.

İstanbul'un yedi tepesinden birisi üzerine kurulmuş olan bu âbidenin yapılışı sekiz yıl sürdü.

Koca Sinan ölümsüz eserini canla başla işlerken etrafında kum gibi insan kaynıyor, âbide yavaş yavaş meydana çıkıyordu. Bu değerli ve ihtiyar sanatkârı Kanunî'nin gözünden düşürmek isteyenler onun bunadığını, kubbeyi yerine oturttuktan sonra şaşırıp artık eli işe varmadığını söylediler.

İçi tez bir insan olan hükümdar, nihayet Sinan'ın karşısına dikildi ve:

— Bana bu bina ne zaman tamam olur, tiz haber ver, yoksa sen bilirsin, dedi.

Koca Sinan'ın dudakları kıpırdadı:

— İki ayda inşallah tamam olur, dedi.

Sinan olmayacak bir şey söylemişti. Onu çekemiyenler zavallı ihtiyarın korkudan böyle söylediğini sandılar.

Fakat Sinan ağzından kaçırdığı sözün eri oldu. Mektepleri, çarşısı, hamamları, aşhaneleri, hastahanesiyle bir cami değil, adetâ çok büyük bir mahalle teşkil eden eserini tamamladı.

İşi uzattığı için Sinan'a çok kızgın olan Kanuni, iki ay dolunca kalabalık bir paşa, vezir ve maiyyetle oraya geldi. Koca Sinan dualar ederek camiin anahtarını teslim etti.

Sinan ellerini kavuşturmuş duruyordu. Hükümdar etrafına bakındı ve seslendi:

— Bu mübarek binanın kapısını açmağa kim lâyıktır?

İşte o zaman İstanbul'a ve Türkiye'nin büyük şehirlerine en güzel eserleri kazandırmış olan bu ak sakallı, gayretli ihtiyara dönen dost ve düşman yüzleri onu takdir etmekten geri kalmadı.

— Padişahım, dediler. Aziz bir ihtiyar olan Mimar Ağa bu kapıyı açmağa herkesten çok lâyıktır.

Hükümdar da ayni fikirdeydi. Anahtarı Sinan'a uzattı:

— Meydana getirdiğin bu

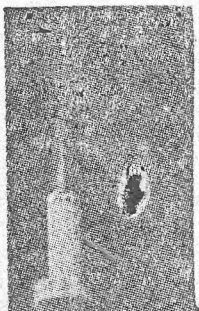

İstanbul'un yedi tepesinden birisi üzerine kurulan bu muhteşem âbidenin yapılışı sekiz yıl sürdü.

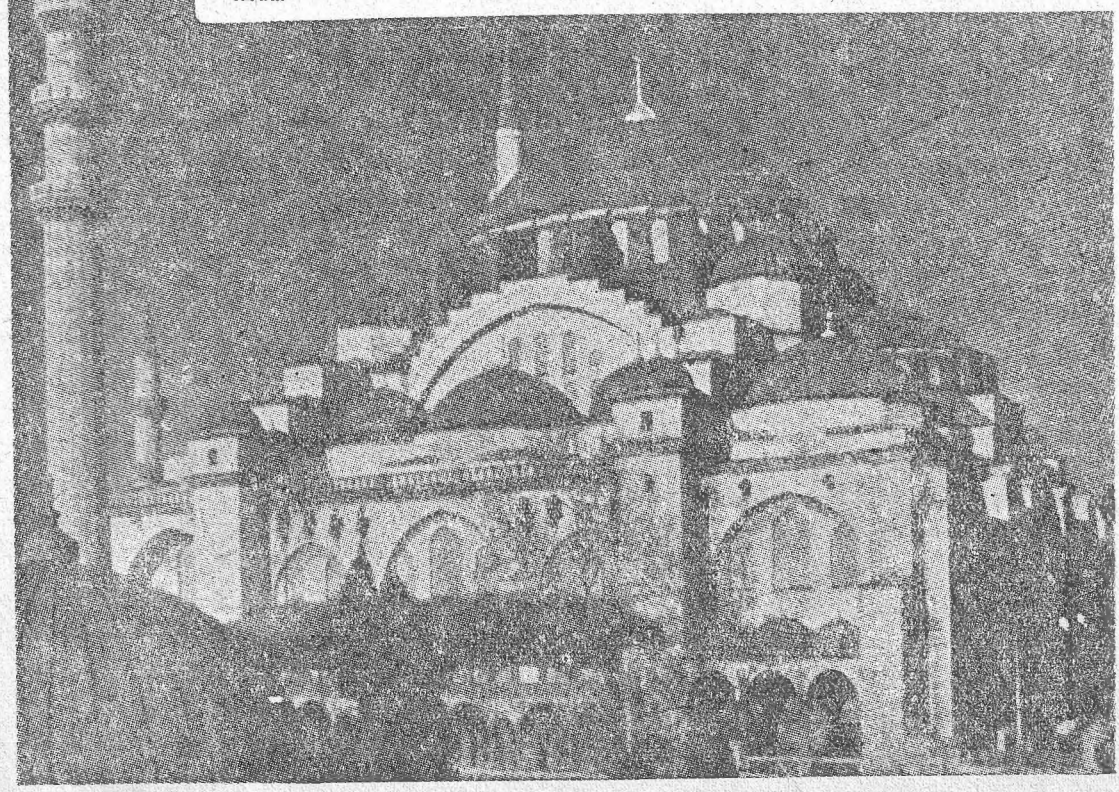

binanın kapısını yine kendin aç.

Sinan anahtarı aldı. Ağır adımlarla kapıya doğru ilerlerken dudaklarından dua ve gözlerinden yaşlar dökülüyordu.

Ogün, 1557 yılı Haziranının 7 si ve günlerden de Pazartesiydi.

TÜRK BÜYÜKLERİ

Mimar Sinan

Koca Sinan, adı dünyaca tanınmış bir mimar, yani yapı ustasıdır. Onun kadar büyük bir sanat adamı, bütün dünyada gelmiş, geçmiş değildir.

Mimar Sinan 1490 yıllarında Kayserinin Agırnas köyünde doğdu. On sekiz yaşına kadar köyünde kaldı. Bütün çocukluğu tarlada, bağ, bahçe işlerinde çalışmakla geçti. Yirmi yaşlarında iken asker ocağına alındı. Orada dülgerlik öğrendi. Ordularla sınırdan sınıra dolaştı; sanatında ilerledi. Erlikten subaylığa, dülgerlikten mimarlığa yükseldi. Nihayet 49 yaşında iken devletin baş mimarı oldu.

Mimar Sinan 98 yaşına kadar yaşadı. Bütün ömrünü yurdunu güzel yapılarla süslemekle geçirdi. Üç yüzden fazla yapı yaptı. Bugün Türkiyenin neresine gitseniz onun yaptığı bir camı, medrese, hastane, köprü, saray, han, hamam, okul, çeşme bulursunuz. En güzel yapıları İstanbulda Süleymaniye Camii, Edirnede Selimiye Camiidir. İstanbulda Süleymaniye Camiinin yanıbaşında gömülüdür.

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Ahlâkın Kökü ve Temeli Nerededir?

Şehre ait nizamları hemşerilerin birbirleriyle şehir hayatına ve kurullarına karşı ödevlerini her şehrin Belediye Meclisi yapar ve belirli bir hale getirir. Bütün memlekete ve millete ait düzeni kanunlar sağlar. Kanunları da Büyük Millet Meclisi yapar. Anayasa hem kanunların temelidir, hem de (Vatan) ve (Millet) i tamamlıyarak bir (DEVLET) i meydana getirir.

Geçen hafta, bunlardan daha yüce ve daha üstün olarak bir de AHLÂK vardır demiştim. Bizim asıl konumuz da AHLÂK konusu olduğuna göre siz bu defa bana: "Ahlâk'ı kim kurar, hangi meclis yapar?" diye haklı olarak, sorabilirsiniz. Haklısınız: AHLÂK'ın da bir kuruluşu ve doğuşu vardır. Dikkat edin, kuruluşu ve doğuşu diyorum. Bunun sebebi var. AHLÂK'ı bir meclis, bir kurul yapmaz. AHLÂK, bir insanda, bir millette CAN gibi, RUH gibi el ile tutulup göz ile görülmiyen, bir varlıktır. Bu MÂNEVÎ dediğimiz varlığın kökleri milletin uzak geçmişinde, temelleri uzun millet tarihinin derinliklerindedir. Sağlamlığı, büyüklüğü de buradan gelir.

Her milletin ayrı bir tarihi olduğundan ve o tarih ayrı ülkelerde ve değişik olarak meydana geldiğinden milletten millete AHLÂK, az veya çok, değişiklik gösterir. Fransız milletinin tarihi ve toplum yapısı Almana, Almanın yapısı ve tarihi İngilize benzemediğinden, birbirlerine yakın ve hudut milletleri oldukları halde, AHLÂKLARI da birbirine benzemez.

Türk milleti gibi, yalnız Avrupada değil, asıl gövdesi Anadoluda olan ve yüz yılların boyunca Asyada, Avrupada Afrikada yayılan, Karadenizle, Akdenizle yetinmeyip dünya denizlerine yelken açan koskoca bir milletin AHLÂKI daha geniş temellere ve daha başka bir tarihe dayanmaktadır. Bundan dolayı TÜRK AHLÂKI birçok yönden, hele hele kökleri yönünden zamanımızın belli başlı milletlerinin hepsinden ayrıdır Öyle bir ayrılık ki, yüzyılların boyunca dünya milletleri bu ayrılığı, TÜRK AHLÂKI'nın büyüklüğünü, yüceliğini kabul etmiş ve hep övmüşlerdir.

Sizlerin dedelerinizin, atalarımızın, büyük Türk milletinin yüceliğini, üstünlüğünü sağlıyan dünya tarihlerinin övdüğü bu TÜRK AHLÂKI nereden kuvvet alıyordu? Bunu da gelecek hafta sizlere anlatmakta devam edeceğim

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

ÇOCUK HAFTASI — ŞEREF KÖŞESİ

İlkokulun 1 - 5. sınıflarından bu sene (pekiyi) derece ile mezun olan bütün çocukların resimlerini (ŞEREF KÖŞESİ) başlığı altında neşretmeğe ve okuyucularımıza tanıtmağa karar verdik.

Bu yıl (pekiyi) derece ile sınıflarını geçen kardeşlerimizin, sınıf geçme derecelerini başöğretmenlerine tasdik ettirerek, adları, okul adresleriyle birlikte fotoğraflarını bize yollamalarını bekliyoruz.

Şeref Köşemize gönderilen ilk fotoğrafları gelecek haftadan itibaren neşre başlıyoruz.

Kısmet

HİKÂYE

YAZAN: K. TUĞCU

BAYRAMA yakın, sıcak bir yaz günüydü. Sabahın erken saatlerinde dört kişilik aile kahvaltı sofrasına oturmuşlardı. Kızarmış ekmeğe sürülen tereyağı kokuları ve çay ibriğinin tıkırtısı, sofrayı süsleyen yiyecekler hepsinin iştahını açmıştı.

Daha sofrada henüz yerlerini almışlardı ki kapı çalındı. Baba Orhan'a seslendi:

— Bak bakalım, dedi. Kimmiş gelen.

Orhan ondört yaşındaydı. Tereyağlı ekmeğini tabağına bırakarak kapıya gitti ve oradan seslendi:

— Baba, bir dilenci çocuk.

İhsan Bey:

— Cebimden on kuruş al da ver, dedi.

Bu sözü kapıdaki hırpani çocuk ta duymuştu ve sıkılarak:

— Ben bayanı görmek istiyorum, dedi.

— Ne yapacaksın bayanı?

— Birşey söyliyeceğim kendisine.

Anne kapıya doğru yürüdü ve hemen tanıdı:

— Sen misin Cemil, dedi. Ne istiyorsun çocuğum?

Bir hafta evvel, bu çocuk sokaktan geçerken onu görmüş ve çağırıp Orhan'ın eski ceketini ona vermişti. Biraz dar gelmişti ama, adını sorduğu çocuk bunu sevinçle kabul etmişti. Orhan'a yeni bir kat elbise alınmıştı. Arkasındakini evde giyebilirdi artık .

Cemil sıkılıyordu. Basamakları çıkmış, kapının eşiğinde durmuş, garip bir tavırla bakıyordu.

Orhan'ın babası arkasını dönmeden seslendi:

— Çaylarınız soğuyor çocuklar!

Cemil:

— Bana bir ceket vermiştiniz efendim, dedi.

Seniye hanım gülümsedi:

— Evet, arkanda işte. Nasıl memnun musun?

— Çok memnunum efendim. Bayramda da giyeceğim. Ama onun cebinde bir bilet vardı da.

— Bilet mi?

— Evet, piyango bileti.

Orhan haykırdı:

— Evet, evet, her ay alıyoruz ya anne. Ben saklamıştım ama sonradan nereye koyduğumu hatırlıyamadım. Demek ceketimdeymiş.

Seniye Hanım:

— Cemil, dedi. Bileti mi getirdin? Aferin yavrum, sen namuslu bir çocuksun, ama zahmet ettin. Piyango çekildi geçen gün.

Cemil iyice kızardı ve cebinden bir liste ile buruşuk bileti uzatırken:

— Birşey çıkmasaydı getirmiyecektim, dedi.

— Amorti mi çıkmış yoksa?

Orhan listeyi ve bileti aldı. Çabucak bir göz gezdirdi ve avazı çıktığı kadar bağırmağa başladı:

— Üçyüz bin lira. Onda bir bilete otuz bin lira. Anne otuz bin lira çıkmış bilete.

Orta halli bir memur olan İhsan Bey:

— Aman iyi bakın çocuklar, dedi. Getir bana, getir.

Evet, otuz bin lira. Çocuklar oldukları yerde zıplıyor, Seniye Hanım ağlıyor, İhsan Bey boğulur gibi oluyordu. Nihayet:

— Bu onun kısmeti, diye bağırdı. Onun eline geçince talih döndü. Nerede o çocuk, bulun şunu...

Çocuklar kapıya koştular. Sokak boştu. Nerede oturduğunu ve kimin nesi olduğunu bilmedikleri Cemil çoktan çekilip gitmişti.

Çiçeklerin Selâmı

Bir, iki hafta önce tarlalar yemyeşildi;
Gelinciklerle süslü halılara benzerdi.
Yağmur yağmıştı biraz, hava sıcak değildi;
Tarla kıyılarında kuzucuklar gezerdi.

Başladı sararmaya şimdi güzel ekinler;
Sanırsın ki karşında var yaldızdan bir deniz.
Şarkılar söyleniyor, kulaklarımız dinler;
Siz de kuzular gibi artık bol bol geziniz.

Türlü türlü yemişler sulandırır ağzı,
Çilek, kiraz, kayısı... hepsinin tadı başka.
Sakın pek çok yemeyin, yetsin size birazı;
Sonra ötekiler var, onların tadı başka.

Seviniz ekinleri, seviniz çiçekleri;
Ezmeyin tarlaları, çiçekleri kırmayın,
Çiçeklerdir bahçenin en güzel bebekleri;
Her sabah nazlı nazlı size derler: — Günaydın!

KAZIM NAMİ DURU

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

YILDIRIM KAPTAN'LA ROBOT DOKTOR KLANK, FEZA'DA KAYBOLMAK TEHLİKESİNDEN KURTULUP, YARALI HAVA GEMİLERİYLE SULARLA ÇEVRİLİ BİR ÜLKEYE İNDİLER. FAKAT SULAR YAVAŞ YAVAŞ ONLARIN BULUNDUĞU YÜKSEK YERİ DE SARMAĞA BAŞLAYINCA BİZİMKİLER KENDİLERİNİ YENİ BİR MACERANIN İÇİNDE BULDULAR.

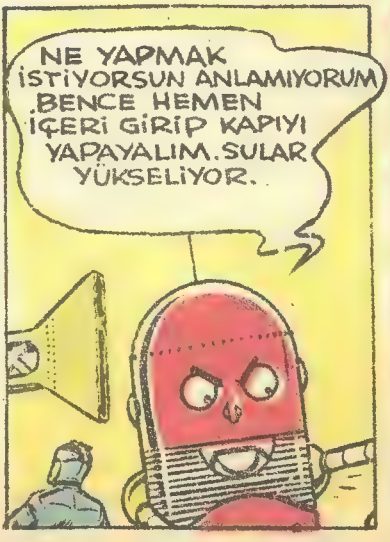

BEN BAŞKA BİR ŞEY DÜŞÜNÜYORUM. BU LEŞİ YÜZDÜRMEK İSTİYORUM. AMA BU HALİYLE ÇOK ZOR.

KAPTAN ATOM TABANCASIN KA
ALETİ GİBİ KULLANARAK HAVA
GEMİSİNİN FAZLA KISMIN KESME
BAŞLADI.
DOKTOR BAK BAKALIM SULAR NE ALEMDE?

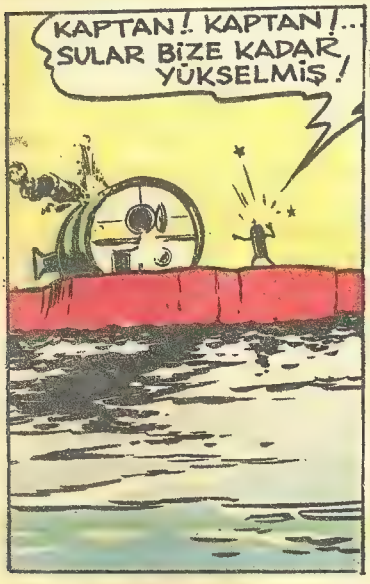
KAPTAN! KAPTAN!.. SULAR BİZE KADAR YÜKSELMİŞ!

KORKMA DOKTOR.. EN FAZLA ON DAKİKALIK BİR İŞİMİZ KALDI.

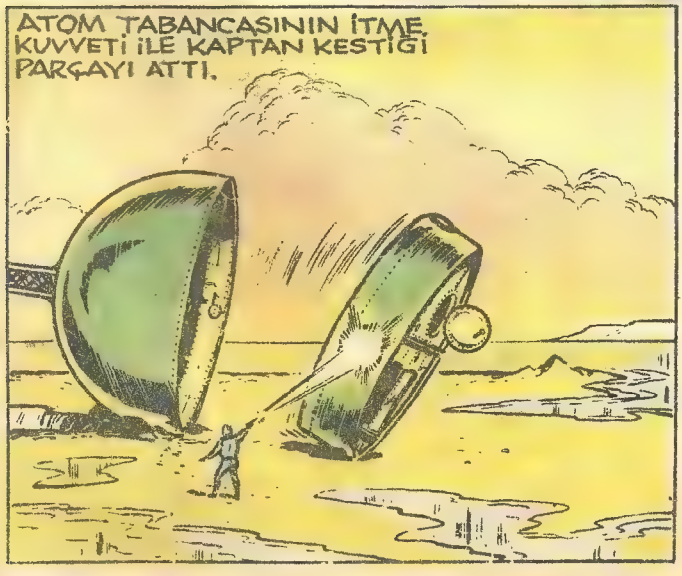
ATOM TABANCASININ İTME KUVVETİ İLE KAPTAN KESTİĞİ PARÇAYI ATTI.

ŞİMDİ DE ŞU ÇORBA KÂSESİNİ ÇUKURUN İÇİNE DEVİRMELİ.

DEVRİLMENİN ŞİDDETİNDEN BİRAZ SARSILDIK AMA NİHAYET KURTULDUK DOKTOR
ŞİMDİ ASIL MÜHİM MESELE ACABA YÜZECEK Mİ?
İLKİN ANLAMAMIŞTIM YAPTIĞIMIZ KUYRUK ÇORBA KASESİNİN DEVRİLMESİNİ ÖNLEYECEK
SULAR YÜKSELDİ AMA GEMİMİZ HALÂ YÜZMÜYOR.
ÇABUK! FAZLA AĞIRLIK NE VARSA HEPSİNİ ATALIM..
HİÇ BİRŞEY SAKLAMA DOKTOR ELİNE NE GEÇERSE AT!.
© 1957, John F. Dille Co.
PİİİYUUU! AZ KALSIN GÜMBÜRTÜYE GİDİYORDUK. GÜÇ HALLE YÜZDÜREBİLDİK.
GEÇMİŞ OLSUN AMA TEHLİKE TAMAMEN GEÇMİŞ DEĞİL DOSTUM.
ŞU KARŞIYA BAK!
NE VAR KARŞIDA? BEN BİRŞEY GÖREMİYORUM.

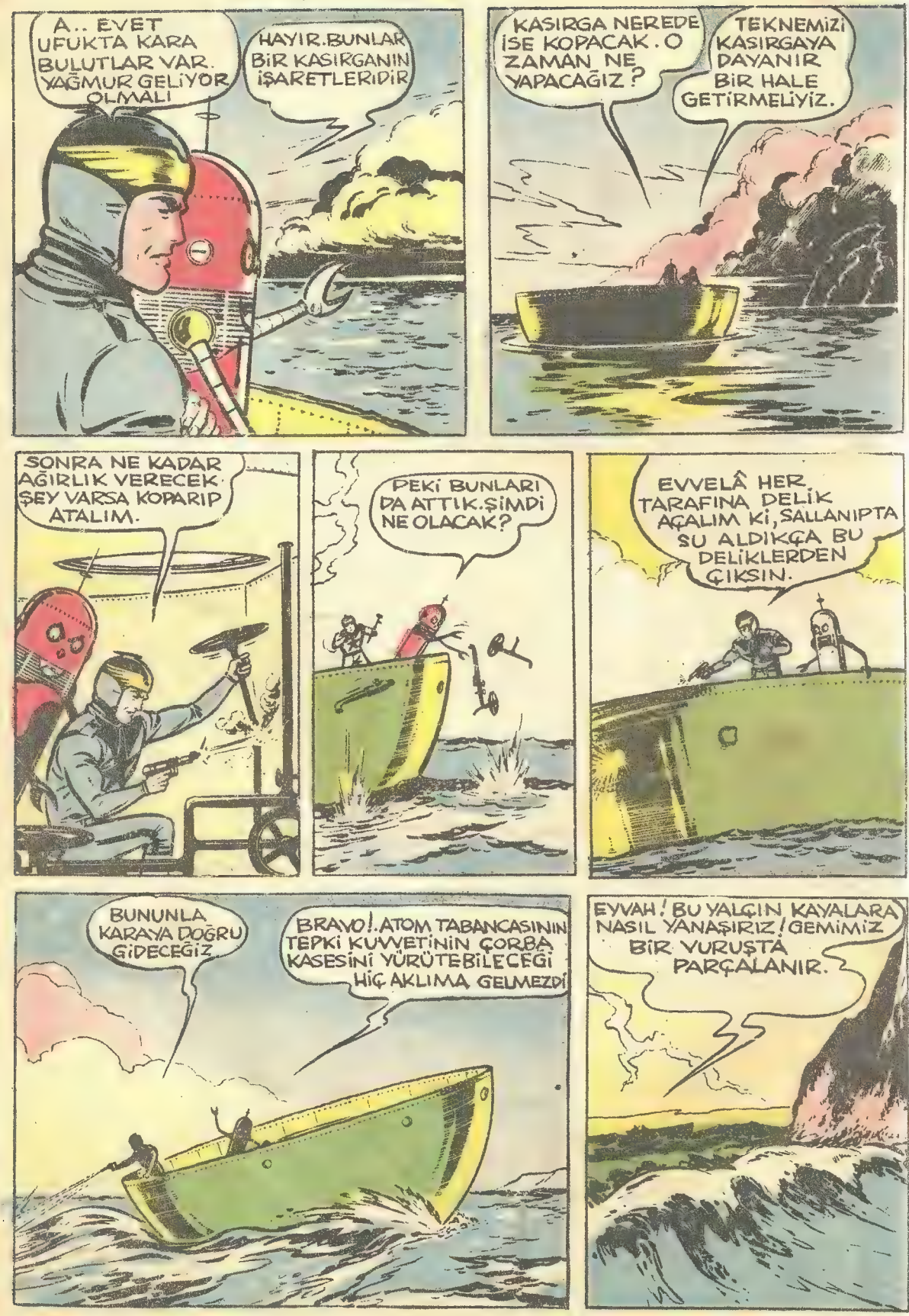
A.. EVET UFUKTA KARA BULUTLAR VAR. YAĞMUR GELİYOR OLMALI
HAYIR. BUNLAR BİR KASIRGANIN İŞARETLERİDİR
KASIRGA NEREDE İSE KOPACAK. O ZAMAN NE YAPACAĞIZ?
TEKNEMİZİ KASIRGAYA DAYANIR BİR HALE GETİRMELİYİZ.
SONRA NE KADAR AĞIRLIK VERECEK ŞEY VARSA KOPARIP ATALIM.
PEKİ BUNLARI DA ATTIK. ŞİMDİ NE OLACAK?
EVVELÂ HER TARAFINA DELİK AÇALIM Kİ, SALLANIPTA SU ALDIKÇA BU DELİKLERDEN ÇIKSIN.
BUNUNLA KARAYA DOĞRU GİDECEĞİZ
BRAVO!. ATOM TABANCASININ TEPKİ KUVVETİNİN ÇORBA KASESİNİ YÜRÜTEBİLECEĞİ HİÇ AKLIMA GELMEZDİ
EYVAH! BU YALÇIN KAYALARA NASIL YANAŞIRIZ! GEMİMİZ BİR VURUŞTA PARÇALANIR.

HEMEN GERİYE DÖNÜP ENGİNE AÇILMAKTAN BAŞKA ÇARE YOK
KASIRGAYI DENİZ ÜZERİNDE GEÇİRMEĞE MECBURUZ
AMA KASIRGA ŞİDDETİNİ ARTTIRIYOR. BİR AN GELECEK Kİ GEMİMİZ ALABORA OLACAK.
PEKİ NE YAPALIM DOKTOR? OTURUP AĞLAYACAK DEĞİLİZ YA!
AÇIK DENİZ NİHAYET KAYALARDA PARÇALANMAKTAN DAHA AZ TEHLİKELİDİR.
BENİM İÇİN İKİSİ DE TEHLİKELİ BANA SU ÖLÜM DEMEKTİR.
ASIL SU BENİM İÇİN ÖLÜMDÜR. BEN SUYUN İÇİNDE EN ÇOK İKİ DAKİKA YAŞARIM.
YA BEN NEKADAR YAŞARIM?
SEN BURNUNU TIKAYINCA SUYUN DİBİNDE SAATLERCE KALABİLİYORSUN. HABUKİ BEN BİR BATARSAM...
...GÖZLERİMİ ÖBÜR DÜNYADA AÇARIM.
AMA BEN DE TUZLU SU YERSEM PASLANIRIM.
KOLAYI YAR, İLK FIRSATTA KENDİNİ YAĞLARSIN!
ŞAKAYI BIRAK.. KORKUNÇ DALGALAR GELİYOR!

KURTULDUK DOKTOR TABANCAMA HİDROJEN TÜPÜ KOYARSAM TEPME GÜCÜ YÜZ DEFA ARTAR GELEN DALGALARA BİLE KARŞI KOYARIZ
BAK DALGALAR ÜSTÜME GEMEDEN NASIL İKİYE AYRILIYOR
YAŞA KAPTAN KOCA KASIRGA HAVUZDA SU OYUNUNA DÖNDÜ
EYVAH.. YENİ BİR FELÂKET DAHA!
NE OLDU KAPTAN
DEVAMLI ÇALIŞMAK YÜZÜNDEN TABANCAM KIZDI. BİR MÜDDET İŞE YARAMAZ ARTIK.
DESENE Kİ AŞIL ŞİMDİ HAPI YUTTUK
FIRTINA BİZİM ÇORBA KAŞESİNİ ALLAK BULLAK EDİYOR. NERDEYSE BATACAĞIZ.
BATMASAK BİLE BEN MAHVOLDUM. TUZLU SU VİYE VİYE PASLANACAĞIM.
HEMEN VÜCUDUMU KURUTMAM LAZIM. YOKSA
BÖYLE DELİ GİBİ AÇIKTA DURACAĞIMIZA BARİ AŞAĞI İNELİM.

EVVELÂ ŞU VİDALARIMI AÇ KAPTAN. SONRA BEN İÇİMİ OKSİJEN TÜPÜNE TUTARAK KURUTURUM.
GIRRRÇ...DUYUYORMUSUN KAPTAN AZ KALSIN ZATÜRREE OLUYORMUSUM.
ŞEN DE İŞİ ÇOK. BÜYÜTÜYORSUN DOKTOR!
SÖYLE BAKALIM ŞİMDİ NASILSIN
OOH. ASPİRİN ALMIŞ GİBİ BÜTÜN SOĞUK ALGINLIĞIM GEÇTİ
GÜZEL, O HALDE BEN YUKARI ÇIKIP NE OLDU BİR BAKAYIM. HEEY NE OLUYOR.
BİRŞEY Mİ OLDU KAPTAN
DİKKAT ETMİYOR MUSUN, ARTIK SALLANIP ÇALKALANMIYORUZ. DÜM DÜZ DURUYORUZ.
HAKKIN VAR!
AMA ANLAMIYORUM. O KORKUNÇ KASIRGA BİR ANDA MI DURULUVERDİ.
İSTERMİSİN DALGALAR BİZİM GEMİYİ KALDIRIP "HOOP,, DİYE SAHİLE OTURTSUN.
BEN DE BUNU DÜŞÜNDÜM AMA, BAKSANA GAYET YAVAŞ OLARAK DURMADAN YÜKSELİYORUZ.

BELKİ DE TAYFUNA TUTULDUK. O BİZİ GÖKYÜZÜNE DOĞRU ÇEKİYOR!
AYNİ ZAMANDA HAFİFÇE KENDİ ETRAFIMIZDA DA DÖNÜYORUZ.
BAK YÜKSELME DURDU. ŞİMDİ DE DÜZ GİDİYORUZ.
EVET EVET AMA BUNUN SEBEBİ NEDİR.
EN İYİSİ DIŞARI ÇIKIP NE OLUP BİTTİĞİNİ ÖĞRENELİM...
FAKAT DAHA KAPAĞI AÇMAĞA VAKİT KALMADAN HAVAGEMİSİ BİRDENBİRE BİR YERE ÇARPARAK DURDU.
A..A.. BİR TEPENİN ÜSTÜNE KONMUŞUK..BİZİ BURAYA NE GETİRDİ ACABA?
YA KORKUNÇ BÜYÜKLÜKTE BİR KUŞ VEYA BİR DALGA BİZİ BU KAYANIN ÜSTÜNE BIRAKTI.
NE BIRAKTIYSA BIRAKTI. MUHİM OLAN O DEĞİL. KURTULDUK YA. SEN ONA BAK!
EVET KURTULDULAR. AMA ONLARI BEKLİYEN YENİ TEHLİKELERDEN HABERLERİ YOKTU..
GELECEK SAYIDA:
ÖLÜM GÖZÜ

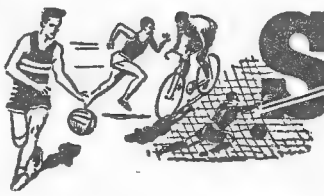

SPOR

Natür Jimnastik

YAZAN : SULHİ GARAN

Bir yüzyıldan beri yapılmakta olan beden eğitiminin beşiği, muhakkak ki kuzey memleketleridir.

Avrupanın kuzeyinde bulunan İsveçte; LİNG isimli bir profesör tarafından disipline edilen beden hareketlerinin o günkü gibi bugünün gayesi de; mücadeleden ziyade ömür nihayetine kadar sıhhatli ve kuvvetli bir bünyeye sahip olmak, gelişen ve geliştirilen vücutlarla hayat yükünü fizik bakımdan hafifletmektir.

İsveç jimnastiği adı verilen hareketler topluluğu yanında, bilhassa Almanların vasıta ile yaptıkları jimnastikler yer alır..

Kusmus, John ve Bode isimli profesörlerin organize ettikleri Alman jimnastiği ile İsveç jimnastiği arasındaki görünür fark, ilkinin âletlerle, ikincisinin ise âletsiz yapılmasındadır.

Memleketimizde jimnastik kültürünün modern metodlarla yayılmasına gayret eden ve yıllarca bu uğurda emek harcıyan üstad; rahmetli Selim Sırrı Tarcan'dır.

İsveçte yaptığı jimnastik tahsilini müteakip yurda döndükten sonra; bilhassa İsveç jimnastik sistemi üzerinde çalışan, bunu memlekete yayan, sayısız öğretici ve talebe yetiştiren Tarcan, sporu ikinci plâna bırakarak; daha ziyade kuvvet, muvazene ve gerilme hareketlerine dayanan bu sistemle, evvelâ vücut yapılarını bir intizama koymağa çalıştı.

Nitekim, bu sayededir ki; yıllar geçerken gelişen vücutlar; sonradan mücadele ve müsabaka metodu olan sporu benimsiyerek, o tarafa da yöneldiler..

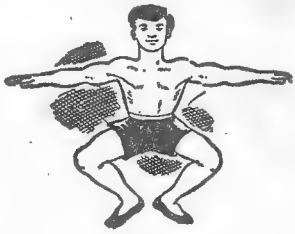

Bütün ilimlerde olduğu gibi, sistemli faaliyete başlanılıştan şimdiye kadar haylı bir tekâmül safhası geçiren jimnistik; artık bugün İsveç, Alman hattâ bu sahada ileri gitmiş diğer memleketlerin jimnastik sistemlerinin çok gelişmiş ve tabiattan da faydalanılmış bir karması olarak bütün dünyada tatbik edilmektedir.

Natür jimnastik adı verilen yeni sistem, canlıların stil ve spesiyal hareketlerini (meselâ bir atın koşması. atlaması, bir yılanın kıvrılışı ve sürünerek büyük bir sürat temin etmesi, aslanın sıçraması. tavşanın koşması, kedinin adalesine olan hâkimiyeti) gözönünde bulundurmak suretiyle eski ve yeniyi birleştiren; zamanımıza, günün şartlarına en uygun hareketler topluluğunu meydana koymuş bulunuyor.

MİNİK HİKÂYE

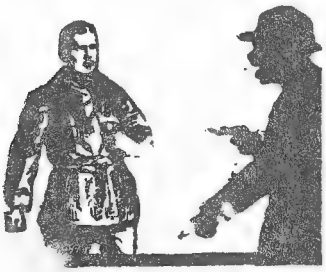

Açıkgöz İşçi

BİRGÜN Amerikalı bir işçi uzun yıllardanberi biriktirdiği 500 doları bankaya götürürken ıssız bir yolda karşısına bir haydut çıktı. Tabancasını çekerek işçinin göğsüne dayadı:

— Eller yukarı, diye bağırdı.

İşçi söylendi:

— Size yalvarırım, canıma kıymayın. Paramı kurtarmak için kendimi öldürtmek niyetinde değilim. Yalnız biriktirdiğim paraları kimin aldığını bilmek isterim.

Haydut böbürlendi:

— Ben meşhur Al Slongum.

İşçi:

— Al Slong mu? diye sordu. Hani şu namlı nişancı ha. Denildiğine göre uçan sineği vururmuş. Altmış metreden bir telgraf direğini kalbura çevirirmiş. Bunu herkes söyler durur. Doğrusu ben pek inanmamıştım. Fakat şimdi elime fırsat gelmişken size yalvarsam, gözlerimle şu büyük ustalığınızı görsem gam yemiyeceğim. Eğer sahiden , denildiği kadar usta nişancıysanız cebimdeki 500 doları verdiğime hiç yanmıyacağım.

Haydut korkusuz, fakat bilgisiz ve saf bir adamdı. Duyduğu sözler pek hoşuna gitmişti.

— Peki öyle olsun, dedi. Lâkin şu dolarları ver de bir göreyim.

Zavallı işçi, paralarını hayduda verdi. Herif te dolarları cebine indirdikten sonra:

— Sana ustalığımı isbat edeceğim, dedi. Nereye nişan alayım?

İşçi, hemen bir telgraf direile iki ağaç gösterdi:

— Şunlara ateş edin yeter, dedi.

Bunun üzerine haydut arka arkaya birkaç kere gösterilen yerlere ateş etti. Doğrusu pek mahir bir adamdı. Bütün kurşunlar yerlerine varmıştı.

Varmıştı ama, herifin otomatik tabancasının da şarjörü boşalmış, silâhta tek bir kurşun bile kalmamıştı.

Haydut memnun memnun gülerek işçiye döndü:

— Gördün ya, artık anlatılanlara inanırsın elbette.

İşçi:

— Evet, dedi. Tanrı şahidim olsun, elinizdeki tabanca dolu olunca pek müthiş bir adam oluyorsunuz. Doğrusu tebrik ederim. Fakat ben de yakından nişan aldım mı hiç şaşmam.

Ve bu sözleri söyleyerek cebinden kendi tabancasını çıkardı. Sonra da:

— Ver şu beşyüzdoları geriye, dedi.

3 ARKADAŞ

HİSSİ VE ÖĞRETİCİ ROMAN — 2 — YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

GEÇEN SAYININ ÖZETİ

Ömer bir atölyede çalışırken, Ali Ustanın teşviki ile işten çıkarılacağı söylenir. Herkese kötülük yapan Ali Usta, o gün fenalığının cezasını, elini makineye kaptırmakla öder. Müdür hâdise hakkında Ömer'i sorguya çekmiştir.

Ömer caddeye çıktı. Rüzgâr yerden aldığı karları savuruyordu...

-HAYIR efendim.

— Ali Usta evinde kalman için senden para alıyormuş, öyle mi?

— Onbeş lira yatmak için alıyor efendim.

— Akşam yemeklerini veriyor, değil mi?

— Hayır efendim. Ben kendim alıyorum.

— Nerede yatıyorsun?

— Taşlıktan girince bir merdiven altı var. Odun koyuyorlar. Orada yatıyorum efendim, ev kalabalık, zaten küçük.

— Orada sana iş gördürüyorlar mı?

— Akşamları ustamın pazardan aldığı yiyecekleri, bazan limon sandıklarını götürürüm. Evde kömür kırarım, odalarına odun kömür taşırım. Evde suları yok, çeşmeden getiriyorum. Çarşıdan lâzım olanları alıyorum. Akşamları evin bulaşığını yıkıyor, sabahleyin de sobalarını yakıyorum.

— Bu söylediklerin doğru mu?

Ömer başını eğdi. Titrek bir sesle:

— Ben ustadan şikâyet etmedim efendim, dedi. Sordunuz ben de doğrusunu söyledim.

— Sen bazen işe geç kalıyormuşsun?

— Ali Usta ile beraber çıkıyoruz, yolda birşey görüp alıyor, tekrar eve gittiğim için geç kalıyorum.

— Sen muhasebeciden niçin ödünç para aldın?

— Ustamın evinde odun kalmamıştı. Benden üç aylık peşin istedi. Param yok, dedim. Kendisi kefil oldu, buradan borç aldım.

— Pekâlâ, haydi sen işinin başına in.

— 2 —

DERVİŞ USTA daha yarım saat kadar yukarıda kaldı. Aşağıya indiği zaman müfettiş gelmiş, motoru ve etrafını muayene ediyordu. O da gittikten sonra ihtiyar:

— Arkadaşlar, dedi. Ustanız iyi oluncaya kadar işlere ben bakacağım. Herkes işine dikkat etsin. Güzel güzel, kardeş kardeş çalışalım.

İş başlamıştı. Derviş Usta Ömer'i testerenin başına vermiti. Ona birkaç defa tahtaların sipere nasıl dayanacağını, fazla abanmadan nasıl itileceğini göstermişti.

Ömer bu işi pek acemilik çekmeden yapıyordu. Ustanın ortada dolaşması, motoro bakması, aksayan taraflara yardım etmesi lâzımdı. Ömer'in dikkatle çalışmasına karşı bir aralık:

— Sen benim ekmeğimi elimden alacaksın be Ömer, diye takıldı.

İşçiler işlerini yaparken alçak sesle konuşuyorlardı: Usta buna aldırış etmiyor, yalnız:

— Çocuklar eliniz ağzınızdan çok işlesin, diyordu.

Ömer testerede çalışırken bir yandan da o geceyi nerede geçireceğini düşünüyordu. Artık ustasının evine gidemezdi. Sokakta, kar altında kalır, fakat onların kahrını çekmezdi.

Ali Usta akşamları rakı içtiği için karı koca hep kavga eder ve hırslarını etrafındakilerden alırlardı. O harap ve perişan evdeki hayat çekilir şey değildi.

İçki içen, kumar oynayan Ali Usta atölyede de kimden para kopartacağını, muhasebeciden avans alacağını düşünür, herkesi kötüler, müdüre şikâyet ederdi.

Müdür çok hiddetli bir insan olduğu için işçiler haklarını pek arıyamıyorlardı. Ali Usta kutu fabrikasının eski bir işçisi idi. Girdisini, çıktısını iyi bilirdi.

Onun diş geçiremediği bir Derviş Usta vardı. Bu adam bekârdı. Ömründe evlenmemiş, aile ocağı görmemişti. Fakat doğru, işini bilen ve sanatkâr bir ihtiyardı. Canının istediği zaman üç kişilik bir iş yapar, herkese kendisini sevdirir, tatlılıkla iş görürdü. Vaktiyle Ali Usta onun yanında çırak olarak çalışmış, sanatı ondan öğrenmişti. Bu yüzden pek gözü yemiyor, sözünü hiç sakınmayan bu adamdan çekiniyordu.

İşçiler ogün hep kazayı konuşuyordu. Eğer Ömer hemen şalteri kapatmasaydı belki Ali Usta'nın bütün kolu parçalanacaktı.

Akşama doğru Orhan Bey aşağıya indi. Atölyeyi dolaştı. Ömer'i işaret ederek Derviş Usta ile birşeyler konuştu. Ömer ustanın:

— Merak etmeyiniz beyefendi, Ömer üç aylık işçimiz ama çok dikkaitli bir çocuktur. Testerede benim yapabileceğim işi o da yapıyor işte. Münasip görürseniz buraya bir başka çırak alalım.

Ömer kıpkırmızı idi. Orhan Bey onun yanına gelmiş, tahtaları tezgâhın üzerine nasıl koyduğunu, sipere nasıl dayadığını ve nasıl dikkatle kestiğini seyretti. Sonra birşey söylemeden çıkıp gitti.

ŞUBAT ayı içinde bulunuyorlardı. Dışarıda epeyce kar vardı. Hava soğuktu. Paydos zili çaldı, herkes giyinme telâşına düştü. Usta işçileri atölyeden çıkarttı ve her tarafı muayene ettikten sonra kapıyı kapattı. Kendisi de çıktı.

Ömer caddeye çıkınca havanın birden çok şiddetlendiğini görmüştü. Rüzgâr yerden aldığı karları savuruyor, herkes koşarak evine gidiyordu. Hava kararmıştı. Çocuk paltosunun yakasını kaldırmış, saçak altlarından yürürken eski günlerini hatırlıyordu. Sonbaharda İstanbul'a gelmişti. Günlerce iş aramış, otelde kalmış, önce bir berberin, sonra bir terzinin yanında çalışmış, nihayet bu işlerden de çıkmış, bekleme odalarında, kapalı tramvay duraklarında gecelemiş, titremiş, açlık çekmişti.

Bu akşam, belki kendisine bir yatacak yer buluncaya kadar, daha birçok akşam yine bekleme odalarında kalacaktı. Köprünün bekleme odalarında, son vapur gittikten sonra kimtramvay duraklarında hademe seyi bırakmıyorlardı. Ama yoktu. Orada dayanabildiği kadar otururdu. Bahçekapı'daki durak hepsinden daha muhafazalıydı. İçeriye fazla kar girmiyordu ama orada bekçiler vardı.

— Hiç olmazsa cebimde bir kaç kuruş var.

Ömer böyle düşünüyordu. Eskiden hem parasız, hem yarı çıplaktı. Şimdi arkasında Orhan Bey'in hediye ettiği elbise, palto ve sağlam kunduralar vardı. Cebindeki para ile hafta başına kadar idare edebilirdi.

(Devamı gelecek sayıda)

Hayvanlar ÂLEMİ

Hayvanlar da oyundan hoşlanırlar

Yaban öküzü zincirlenmiş ağaç dalıyla oynuyor...

Ehli hayvanların da tıpkı insanlar gibi oyun oynamaktan hoşlandıklarını, hepimiz biliriz. İsvıçre'nın Zürih şehrindeki hayvanat bahçesi müdürü Dr. Hediger, sadece ehil hayvanların değil, vahşi hayvanların da oyuna meraklı olduklarını ortaya çıkarmıştır. Zürih hayvanat bahçesinde bulunan bir yaban öküzü yere düşmüş bir ağaç dalını keşfedince sevinçle onunla oynamaya koyulmuştu. Sivri boynuzlarıyla dalı oradan oraya savururken büyük bir zevk duyuyordu. Fakat dal çok uzağa fırlayıp, çitin arkasına düşünce oyun zevki yarıda kaldı.

Doktor Hediger, yaban öküzünün çok meyus olduğunu görünce bir ağaç dalı buldurmuş ve bunu bir zincirle taşa bağlatmıştı. Yaban öküzü şimdi her gün ağaç dalından oyuncağıyla zevkle oynuyor.

Dr. Hediger, hayvanat bahçesindeki sığırların kapılara düşman olduğunu keşfedince hemen bahçenin bir kenarına kapı şeklinde bir tahta koydurmuş ve sığırların tahtayı istedikleri kadar boynuzlamasına müsaade etmişti

HAYVANLAR HAKKINDA SUALLER VE CEVAPLAR

Yılan balığı su içer mi?

Yılan balığının su içmesine lüzum yoktur. Çünkü su derisindeki deliklerden süzülerek vücudüne girer.

Pervane neden ışığa üşüşür?

Çünkü pervanelerde, onları karanlık yerlerden kaçırıp ışığa iten bir içgüdüsü vardır. Alaca karanlıkta renkli çiçeklere üşüşmelerinin sebebi de budur.

Kokarca'da koku var mıdır?

Kokarcanın düşmanlarına karşı öyle tesirli bir silâhı vardır ki, ekseriya korku nedir bilmez. Bu silâh tahammül edilmeyecek kadar kötü kokusudur. Kokarcaların şehir harici yollarda sık sık araba altında kalıp ölmelerinin sebebi tehlike nedir bilmeyişleridir. Bu hayvan başka mahlûkların kendisinden kaçmasına o kadar alışkındır ki, üzerine gelen bir cismin kendisinden kaçacağını bekliyerek tehlikeden kaçma lüzumunu hissetmez.

BUNU DUYDUNUZ MU?

FIKRALAR

KORKULU RÜYA

Ali'ye bugünlerde birşeyler olmuştu. Her gece korkulu rüyalar görüyor, gece yarıları birdenbire yataktan fırlayarak bütün ev halkını da beraber uyandırıyordu. O gün okulda bu meseleyi arkadaşlarına anlattı:

— Çocuklar, ben her gece korkulu rüyalar görüyorum. Ya ağaçtan düşerim, ya köpekler kovalar. Ama daha fenası, bugünlerde hep denize düşmeğe başladım. Tam boğulacağım zaman birdenbire uyanıp yataktan fırlıyorum. Acaba bundan nasıl kurtulayım?

Arkadaşlarından Ayhan hemen söze karıştı:

— Onun kolayı var! Yüzme öğren!...

KUTLU'NUN AKILLILIĞI

Kutlunun babası çok sigara içer, bırakmak için bütün ettiği gayretler nafile, bir türlü bırakamaz. Bir gün Kutlu babası ile beraber bir benzinci dükkânı önünden geçerken aklına bir fikir geldi:

— Baba, sigarayı içmemek için ne yap biliyor musun?

— Ne yapayım oğlum?

Kutlu benzinci dünkkânındaki «Sigara içmek tehlikeli ve yasaktır!» ilânını gösterdi:

— Sabahtan akşama kadar buradan ayrılma!

ÇOK CANLI OLMUŞ Kİ

Küçük Nejat bir resim sergisini geziyordu. Yeni çiçek açmış bir erik ağacının resmi önünde durdu. Resim çok hoşuna gitti. Ressam çok canlı yapmış olacak ki, bir türlü resmin önünden ayrılamıyordu. Bir aralık resmi yapan ressam Nejad'ın yanına sokuldu; bukadar uzun seyretmenin sebebini sordu. Küçük Nejat da resmi beğendiğini anlatan şu sözleri söyledi:

— Çiçeklerin yemiş vermesini bekliyorum!

SÖZ

Oktay kardeşine:

— Sınıfı geçersem sana bak neler, neler bulacağım! dedi.

Kardeşi alaşını salladı:

— Ankirin anladım!

— Nefye kladın?

— Ir. «alacağım!» dediğine g[illegible]fta kalacağını!

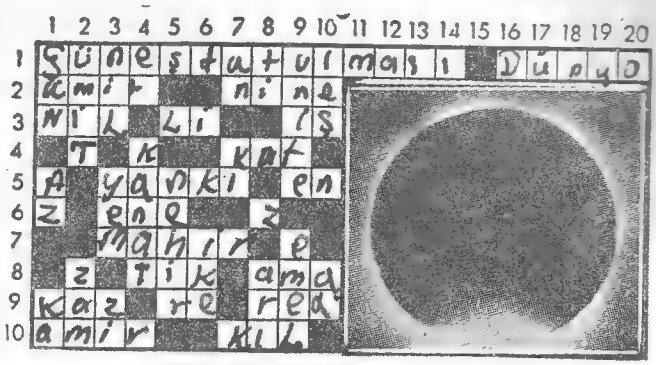

SOLDAN SAĞA:

1 — Fotoğrafta gördüğünüz nedir?, arz. 2 — Umut, baba veya anne anneniz. 3 — Mısır'da bir nehir, tersi vilâyet, vazife. 4 — Apartman bölümü. 5 — Akis, boy değil. 6 — Başına K gelirse hayvanlarda yaşayan bir böcek. 7 — Marifetli. 8 — İnsanın elinde olmadan yaptığı asabi hareket, A ları uzatırsanız kör olur. 9 — Aptal bir hayvan, bir nota, kabul etmemek. 10 — Emreden, birleşmesiyle saçımızı meydana getirir.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — 24 saatlik zaman, çok değil, tersi beyaz. 2 — Ummak mânâsında bir çocuk ismi, arttırma. 3 — Firavunların mukaddes nehri, hayvanların yediği, tersi yürürken geride bıraktığımız. 4 — Bir gıda, uçağı ve kuşları uçuran. 5 — Irmak. 6 — Amerika Cumhurbaşkanı Eisenhower'in halk arasındaki ismi. 7 — Ekmek ondan yapılır, sonuna T gelirse az olur. 8 — Tersi köpek, alfabenin son harfi, bal yapan. 9 — Başındaki U harfi Ü olursa okulda sık sık yaptığınız olur, arzu. 10 — Hayvan ölüsü, isim.

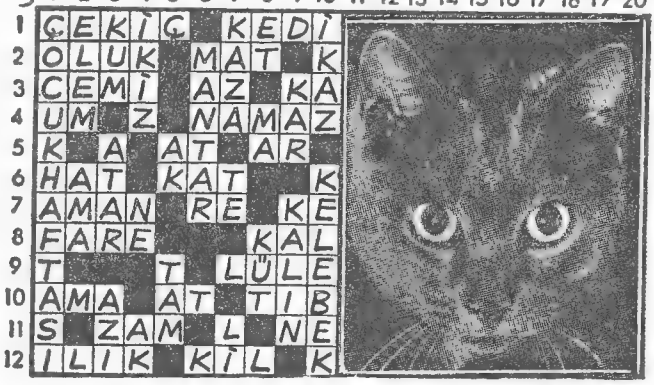

Geçen Haftaki Bilmecenin Halli

26. sayfadaki şekil bulmacasının halli.

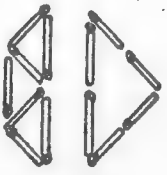

26. sayfadaki şekil bulmacasının halli.

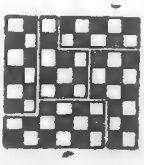

26. SAYFADAKİ RESİM BULMACASININ HALLİ:
A—3, B—4, C—1, D—5, E—2.

Dünyanın 4 Köşesinden

GÜNEŞ UFALIYOR MU?

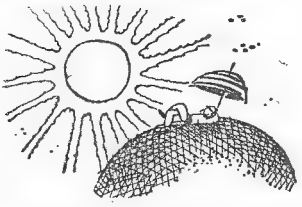

Işığın ölçülebilen bir ağırlığı vardır; ışık kaynağı olan güneş te, her dakika ağırlığından kaybetmektedir. Sanıldığına göre güneşin kaybettiği ağırlık, bir saniyede 4 milyon tondur.

Güneş ilk ışık saçmağa başladığından şimdiye kadar, dünyamızın ağırlığı kadar bir ağırlık kaybetmiş oluyor. Bu hesapla birgün güneş leblebi kadar ufalacak demektir.

BALIKLARIN AĞIRLIĞI

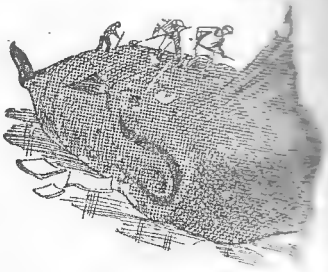

Yapılan bir hesaba göre yeryüzünde hiçbir hayvan balıklar kadar ufak olamaz ve gene hiçbir hayvan da balıklar kadar büyüyemez. En ufak balık bir gramın 35 te biri kadar olabilir. En büyük balık olan balinalardan ise 25.000 kilo ağırlığında olanları yakalanmıştır.

TARİH YAPRAKLARI

SULTAN AZİZ'İN ÖLÜMÜ

4 Haziran 1876 da Osmanlı Padişahlarının otuz ikincisi olan Abdülaziz, kendisini hükümdarlıktan uzaklaştırdıkları için odasında makasla kollarının damarlarını delerek intihar etti. Pevlivan ve gayet kuvvetli bir adam olan Abdülaziz, hükümdarlığının ilk çağlarında or duyu ve donanmayı kuvvetlendirmek için çok çalıştı. Fakat sonradan memleketi istediği gibi idareye kalktı.

KIBRIS ADASI

4 Haziran 1878 de Osmanlı Hükûmeti ile İngiltere arasında bir anlaşma yapılarak Kıbrıs adası muvakkat bir zaman için İngilizlere terkedildi. İngiltere Ruslara karşı bize, gerekirse askerî yardımda bulunacaktı. Kıbrıs'ın İngiliz idaresine geçmesi işte bu tarihte olmuştur.

AHMET HAŞİM

Tanınmış şair ve yazarlarımızdan Ahmet Haşim, 1885 te Bağdat'ta doğmuştu. Galatasaray'da okudu. Yazarlık ve öğretmenlikle yaşadı. Göl Saatleri, Piyale, Gürebahanei Laklakan, Bize Göre, Frankfurt Seyahatnamesi başlıca eserlerindendir. 4 Haziran 1933 te vefat etti.

ŞÜKRÜ PAŞA

Balkan Savaşında Bulgarların sardığı Edirne'yi altı ay kahramanca müdafaa ettiği için «Edirne Müdafii» diye ün kazanmış olan Şükrü Paşa 1857 de doğmuştu. Erzurum'lu olan Şükrü Paşa Almanya'da tahsilini ilerletti, askerî öğretmenliklerde, muhtelif ordu hizmetlerinde bulundu. Matematiğe ve topçuluğa ait eserleri de vardır. 5 Haziran 1916 da vefat etti.

MURAT V.

Sultan Aziz'in intiharından sonra hükümdar olan Beşinci Murat zayıf asaplı bir insandı. Sultan Aziz'in kanlı ölümü onun sinirlerini büsbütün bozdu. 93 gün hükümdarlıkta kala[illegible] Murat bu zaman içinde pek az aklına sahip olmuş, 6 Haziran 1876 da büsbütün çıldırarak ata ters binmek, kendisini havuza atmak, karşısına çıkan devlet adamlarının boynuna sarılıp öpmek gibi şaşkınlıklar gösterdi. Onu tahttan indirdiler ve yerine II. Abdülhamit çıktı.

SULTANAHMET CAMİİ

9 Haziran 1617 de İstanbul'da Sultan Ahmet Camiinin yapılışı tamamlandı. Bu camiin kubbesinin çapı Ayasofya'nınkinden 260 santim daha fazladır. Mimarbaşı Mehmet Ağa tarafından yapılan camiin temeli Ahmet I. tarafından atılmıştır. 6 minarelidir ve bilhassa çinileri çok güzeldir.

DÜNYADA EN ÇOK NE İÇİLİR?

Bu soruya, hemen herkes, tereddütsüzce: Su diyecektir. Fakat bir Iskoçyalı bilginin hesabına göre iş, hiç te böyle değildir.

Dünyada ençok içilen şey: Şaraptır. Şu farkla ki, şarabın yapıldığı madde değişmektedir. Avrupa ve Amerikalılar üzümden Afrikalılar ve Asyalıların bir kısmı dut ve hurmadan şarap yaparlar. Az miktarda da, elmadan, armuttan ve daha başka meyvelerde [illegible]arap yapılmaktadır. Şara[illegible] sonra en çok içilen şey [illegible] ve ondan sonra da bira[illegible]kasından da, kımız, p[illegible]e daha her memle[illegible] göre içkileri gel[illegible]

ALTI YAŞINDA SATRANÇ ŞAMPİYONU

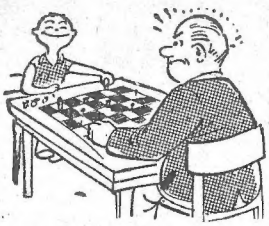

Satranç oyununu herhalde bilirsiniz. Bu oyun değerini hiç kaybetmeden uzun zamandan beri oynanıp durmaktadır. Pek çok oyunların şampiyonu seçildiği gibi satrançın her ilde şampiyonu seçilir. Fransa'nın merkezi Paris'te henüz altı yaşında bir gazinocunun çocuğu olan Milorad küçük yaştanberi bu oyuna merak sarmış. Babasının gazinosunda bu oyunu oynayanların başına geçer, hayran hayran seyreder, dururmuş. Birgün babasının gazinosunda satranç şampiyonluk müsabakaları başlayacağı zaman Milorad babasına gitmiş ve kendi adının da deftere yazılmasını dilemiştir. Babası çocuğunun bu dileğine gülmüş, kurt olmuş ustalar arasında böyle acemi bir çocuğun muvaffak olamıyacağını ona uzun uzun anlatmış. Fakat onu daha fazla üzmemek için de arzusunu yerine getirmiştir. Müsabaka günü gelmiş, gazinocunun oğlu, görülmedik bir ustalıkla, bütün karşılaştıklarını yenmiş ve nihayet herkese parmak ısırtan Fransa'nın en kuvvetli oyuncusunu da yenerek «Satranç şampiyonu» olmuştur.

DENİZCİLERİN YAKALARI NİÇİN BÜYÜKTÜR?

Vaktiyle Avrupa'da peruka takmak modası vardı. Erkekler kafalarını kabak gibi kazıtır, sonra da üstüne peruka takarlardı. Deniz askerleri de böyle bir peruka kullanırlardı. Onların taktığı saçlar,, arkadan ufacık bir kuyruk gibi örülürdü. Buna (fare kuyruğu) adı verilirdi. İşte geniş yaka taşınmasına sebep olan şey bu fare kuyruğudur.

Fare kuyruğuna gösteriş olsun diye bol bol briyantin sürüp parlatırlardı. Halbuki sıcak havalarda yağdan başka birşey olmıyan bu briyantin akar, elbiseleri berbat ederdi. İşte geniş yakalar, akan briyantin elbiseyi kirletmesin, yakada kalsın diye kullanılmağa başlanmıştır.

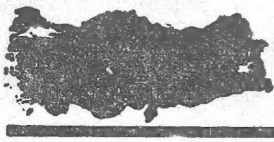

HER HAFTA BİR İLİMİZ

İSTANBUL

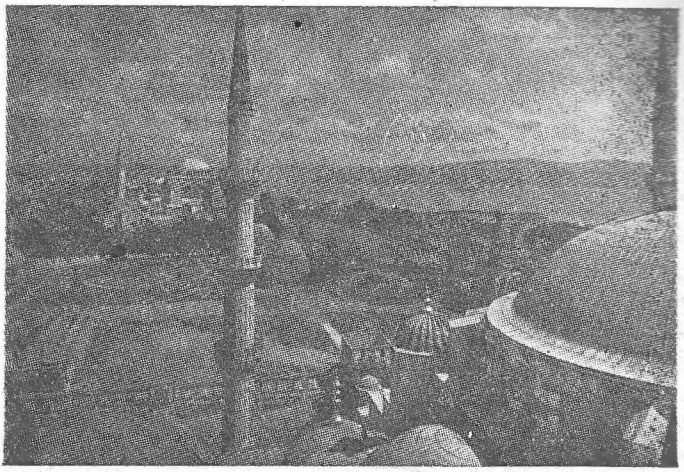

İstanbul'a Sultanahmet Camii'nden bakış

İstanbul şehrini İsa'nın doğumundan 658 yıl önce Vizas adlı bir hükümdar kurmuştur. Vizas yahut Bizans adı hükümdarın adından alınarak şehre konmuştur. İstanbul adı «şehirde» mânâsına gelen «istimpolis» kelimesinden gelmektedir. Bu isim sonradan Osmanlı Türkleri tarafından İslâmbol haline getirilmiş ve nihayet İstanbul olmuştur.

İstanbul, Müslüman orduları tarafından dokuz defa muhasara edilmiştir. Bilhassa Osmanlı Türkleri şehri beş defa sarmışlardır. Nihayet sonuncusunda Padişah İkinci Mehmed'in ordu ve donanması, o zaman dünyanın en sağlam müdafaa şehri olan İstanbul'u ele geçirdi. 1453 yılında olan bu önemli olaydan ötürü İkinci Mehmed'e Fatih unvanı verildi.

İstanbul alındığı zaman nüfusu 50.000 kadardı. Fatih civardaki Rumları, Ermenileri topladı. Şehre getirdi. Rumelinden birçok göçmen, o sırada İspanya'dan kovulan Musevi ve Arapları da İstanbul'a getirdi. Şehirdeki karışık halkın dinine, yaşayışlarına dokunmadı. İstanbul'un güzelleşmesine yardım etti. Bu sureile şehir büyüyüp güzeleleşek bugünkü halini aldı. 1955 sayımına göre İstanbul'un nüfusu 1.542.941, yüzölçümü 5.390 Km.² dir.

İstanbul Türkiye'nin en kalabalık, en geniş şehri olduğu kadar tabiî güzelliği bakımından da dünyanın en güzel şehridir. Büyük bir ticaret merkezidir. İstanbul piyasası memleketin her tarafındaki piyasalarda baş rol[illegible].

Sanayi bakımından da İstanbul Türkiye'nin merkezidir. İstanbul'da iki bine yakın büyük, küçük fabrika, atölye, tezgâh vardır.

İstanbul'da sosyal hayat da çok ilerlemiş durumdadır. Son istatistiklere göre, şehirde bini aşkın kurul vardır.

İstanbul'un iklimi; kışları yağışlı, yazları kurak olan Akdeniz iklimi ile Karadeniz iklimi arasındadır. Yazın Akdeniz iklimine, kışın da Boğazdan gelen rüzgârlarla çokluk Karadeniz iklimine tâbidir.

İstanbul'da birçok madenler bulunmuştur. Meselâ Sarıyer'de, Şile'de, Heybeliada'da bakır; Büyükada'da, Kartal'da demir madenleri vardır.

EĞLENCE BULMACA

AKILI

Çiftliğe büyük bir köpek almak lâzımdı. Hemen gidip koskoca, heybetli bir köpek satın aldı.

Ertesi gece, köpek kulübesinde uyurken, çiftliğe hırsızlar girdi. Birçok şeyler alıp kaçtılar.

Sabahleyin vaziyet anlaşılınca çiftlik sahibi köpeği yanına alıp satın aldığı yere gitti. Hayvanın işe yaramadığını söyledi.

— Kulübesinde uyurken çiftliği hırsızlar soydular, dedi. Hayvan işe yaramıyor...

— O halde onu uyandırmak için size bir de küçük köpek vereyim!...

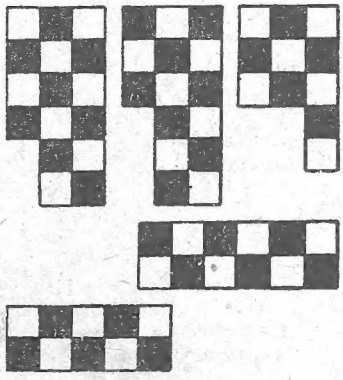

Yukardaki beş parçayı kesip o şekilde yanyana koyun ki, bir satranç tahtası, (yani her köşesinde siyahlı beyazlı sekiz kutu bulunan bir kare) meydana çıksın!

(Halledilmiş şekli 23. sayfada)

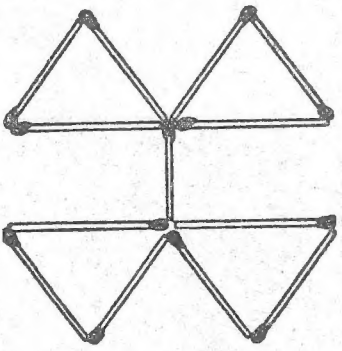

Yukardaki üç kibritin yerini değiştirmekle yine başka bir dört üçgen elde etmeğe çalışınız.

(Halledilmiş şekli 23. sayfada)

ENLEM-BOYLAM DAİRELERİ

Ayhan'ların öğretmenleri sınıfa ilk geldiği gün, bütün çocukların nerede doğduğunu öğrenmek için hepsine teker teker sormağa başladı. Sıra Ayhan'a geldiği vakit öğretmeni sordu:

— Sen nerede doğdun bakalım?

Ayhan bir kurnazlık düşündü, aklından biraz hesap yaptı, sonra cevap verdi:

— 30 boylam - 42 enlemde!

Öğretmen ilkönce şaşırdı, sonra gitti, haritayı açtı, neticede Ayhan'ın denizde bir gemide doğduğunu öğrendi!

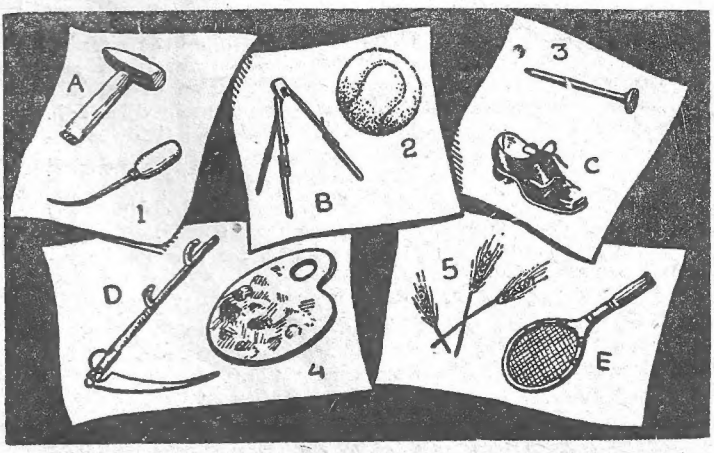

Bir ressam elindeki beş kâğıdın üzerine, birbirine uyan resimler çizecekti. Fakat resimleri birbirine karıştırdı ve yukardaki resimleri çizdi. Bakalım, siz bu resimlerin hangisinin hangisine ait olduğunu bulup çıkarabilecek misiniz?

(Halledilmiş şekli 23. sayfada)

PUL Köşesi

Nasıl bir Koleksiyon Yapmalı ?

Pul meraklılarının bir kısmı yalnız kendi memleketinin, bir kısmı bütün dünya pullarının koleksiyonunu yapar. Yeryüzünde tam bir pul koleksiyonuna sahip olan ancak birkaç kişi vardır.

Bugün için böyle yüksek bir iddia ile işe başlamak boştur. Hattâ bu işe milyonlar yatırmayı göze alarak girişilse bile.

Size Türkiye pullarının tam bir koleksiyonunu yapmanızı da tavsiye edemeyiz. Bulunduğunuz günden başlarsanız, imkân oldukça geriye doğru gider ve geçmiş zamana ait olanları doldurursunuz.

Paranıza göre, her çıkan puldan bir veya iki seri alınız. Bunları rutubetsiz bir yerde, bir zarfa koyarak bir kitap içinde muhafaza ediniz ve bu pulların postada kullanılmış olan damgalılarının en temizlerinden mübadele veya takip suretiyle tedarik ediniz.

Aldığınız pulların tırtılları eksiksiz, pullar gayet temiz ve lekesiz bulunmalı. Damgalı pulları da sökerek çıkartmayınız. Bir tek tırtılın eksikliği, pulun esas kâğıdının örselenmesi, o pulu tamamiyle kıymetten düşürür. Zarfın üzerindeki pulu tırtıllarının açığından keserek suya atınız. Kendi kendisine yapıştığı yerden ayrılmasını temin ediniz. Arkasında zamk ve yapışkanlık kalmıyacak surette yıkayıp kurutma kâğıdı arasında suyunu alıp beyaz iki tabaka arasında bir kitabın içine koyarak bükülmeden kalıplanmasını temin ediniz. Henüz yıkanmış pullar açıkta bırakılırsa bükülür ve yuvarlanırlar.

Temiz ve çizgisiz bir defter içinde ilk pullarınızı sıralayabilirsiniz. İlk klasör olarak kalınca tabakaları arasına aydinger kâğıdından bantlar yapılmış olan bir defter alınız. Bu defterin gözlerine pullarınızı yerleştirirken tırtılları hırpalamamağa dikkat ediniz.

ACAR JOKEY

BAKALIM MANİA ATLAMAKTA USTA MISIN YİPPE!

ŞİKAYET ETMİYORUM
ŞİKAYET ETSEN KİM DİNLER!

SENİ KOCA TEMBEL!..
KUŞ GİBİ UÇACAĞIMIZI SANDI GALİBA!

PEKİ, ŞİMDİ NİYE DURDUK?

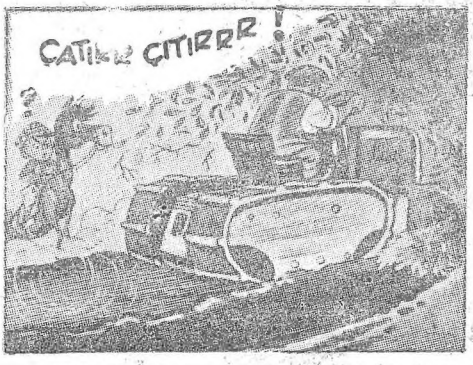
ÇATIRR ÇITIRRR!

BÖYLE DAHA RAHAT!..

BU İŞE BİR ÇARE BULMAM LAZIM!..

NE, MISIR YOKMU?
ŞEHİRDE HİÇ MISIR YOKMUŞ!

MANİALARI ATLAMAZSAN KARIŞMAM!..

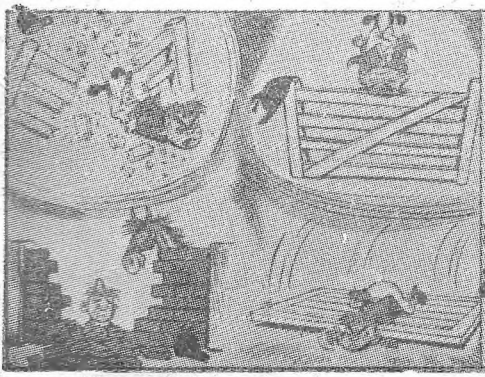

DELİRDİN Mİ SEN A. CAR?..
HAYIR! VE Nİ BİR AT İSTİYORUM

SENİ DE MEMNUN ET MEKGİC

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

Kuduran Denizler

(İç mecmuada)